

La llevadora

(ALDC, III, 479. La llevadora)

Diversos són els noms per a designar la ‘dona que assisteix professionalment les parteres’. *Llevadora* (s. XIV) és un der. de *llevar* (< llat. LEVARE ‘aixecar; deslliurar’) més el suf. *-ador* pel fet de llevar, separar l’infant de la mare; s’estén pel cat. or. amb alguna incursió en el nord-occidental; *llevanera* 84 (s. XVI), mantingut en eivissenc, ha rebut, segons Coromines, el suf. antic *-AND -ARIA* (veg. *lavandera* ‘obstetrix’ d’un doc. de v. 1400 probablement ribagorçà i oc. *levandièra*). *Comare*, der. del llat. tardà *COMMATRE*, propi sobretot del val., el mall. i el men., ha passat a ‘llevadora’ des del significat de ‘padrina de fons d’un infant en relació al padri o als pares d’aquest’ (cf. el cast. *comadre* 93, 183 amb els dos significats). *Madrina*, usat sobretot en

el tort., prové del llat. vg. *MATRINA* i s’aparta del significat de ‘padrina de bateig’ que té el cast. *madrina* i el fr. *marraine*. *Prenedora* 89, 90, 99, der. de *prendre* ‘que pren, que agafa’, es basa en un sema paral·lel a *llevar* de *llevadora*. Notem dos castellanismes: *comadrona* (← cast., s. XX; var. *comatrona* 157, *madrona* 65) i *partera* 88, 119 (en cat., aquest mot té el significat genuí de ‘la que està parint o ha parit’); i, finalment, la perífrasi del camp d’Eivissa *dona que du els infants* 83.

Llevadora i *comare* (“en algunes contrades”) són els mots normatius des del *DG1*, 1932; el *DIEC2*, 2007, ha suprimit la referència geogràfica.

